

1. azde kipe en sparver zin zainze ban
2. me vrmt iz de blume gun gite
3. te.gevur.reX spme zalim mit mefines - of : mesines
4. spurjen isvur varek
5. up da sXip kri:ge ze versXimeld brutet
6. de timerman di he.de splmtar mze vjger
7. de sXiper lek sen lipen af - of : de lipen af
8. mda - of : di febrük is niks te zin
9. kum hiir kaint
10. giv uns fir gluzze bir - de bus
11. brinj uns tue.i kilo merele - krike (*minder soort*)
12. ze he.be misen vaive dri liter vain oetXedrunke
13. hai vuu me miden knipal slum
14. ik he se kni gezin
15. de vastenuvet vurnifol mir gevirt
16. ik sai blai dak me.jali ni me.i gevisai
17. ik het ni Xedum hoer
18. vi heta Xedum - den dije di tur u.gkumt
19. spm - spmekup - ru:bezbul
20. pet - mats - ban - va.i - hui.vu.i - padestul - kikert - of : kikfors - vinder
21. di ke.7l dizet hile virelt ub de kup
22. iksalu kru:ltjes - of : kru:lis Xiv
23. in igelant brike ze vol awe sXipaf
24. hai hadiz mzenlirve em brt Xehat
25. givmis tue.i bre.i stelan - bre.jer - de brtstet
26. da stambilt stuter ni mir
27. di ma:n di hede lirve aze prms
28. | den dyvel | den hime: - geblirve
29. de sXo.lkainder zain mit mesturde ze. gevis
30. ikæn tuX ni kume vardaklur zai
31. de kui vrute gru:X lanjuk | vutere = *te drinken geven* | zoipe |
32. hai ka.ni Xu:n vareke - khapain me kil - of : mde kil
33. stiktijem br:zem unde stril
34. mit kigels vuter ni gepalt
35. ikheb u al tue.i kir gerupe
36. di pe:r is ni raip - de pite zainog ut
37. ze zainut la:nt
38. tXelt hise erst mi upXemukt
39. hai zalet nrit vaid brige
40. ziste helefand de ro:m kvait
41. hai ma fardvrou upkume
42. mde lije is Xevurlek sume
43. hai he fol preetjes umdatistarek is
44. vai mate dur de helefandhe.be en gali - of : en jali da:nder helef
45. bo:da bet iz efe me.i up
46. unz matselur iso dik dati ni mir lû:pe ken
47. hai kanet vaitst sprige | ve:de |
48. de bo.mkve.ker zal dem bo:m grifele
49. dude gai dafainster iz diX
50. dbeginte lo:ie varde kerok
51. spra:i - of : be:despra:i - kikerdril - verspra:je - strö:je - oeydra:je - klurmu:ke - en sne.i brut smirre - bra:je
52. di vrou hrt hur aflute knipe
53. zen vuder hitem zes juir nosXolute gum
54. ikhebet em afXerv:je um zolut la:gzet vuter te gum
55. liXte rû:je varze zide hiir ni fol
56. nen erde put is ni fol vaert
57. de sXiter di stu. bai den o.ve - hurt
58. meert ist noX te kout umte koetsabale (*kinder-spel*)
59. di ke:rs givn helder liX
60. hai truk et part unde start
61. gali kua.m hiir ider juir nu:r de keremes
62. der is Ximan - of : Ximi:ns fulmukt
63. ge zi me vel mar ge ze.i niks tige:me
64. de zualowe kume ga.u traX
65. gu.de gai vandurX ni kurt spole
66. ete geli gru:X kis
67. de moter is kepot - hai keni vaijer
68. tis fandurgen varmen daXavis - tizenzaXten vrent
69. da maenake lup ub de blute vute
70. de kan is XesXert
71. ik vuu date pos em brif bruX
72. ik hepain u.menhart
73. ikæn me Xm dvarse mi:nsen umgun
74. nu. sXuftait zete vai tpe:rt var de naije kar
75. ik he va ko:rs van varde midagal
76. de komen zen zom isuldu: Xavis
77. ve:te gai de vu:gemu:ker te vû:ne - pailambo:X
78. derû:ze hebe laje dû:rrens
79. ik Xelê:ver gm vo:rtfan
80. tkaint vaz do:t vardat Xedapt vas
81. zen ô:rre en zen ô:ge lô:pe
82. tmeske is mit karêfke nu.dbus um brumbe: te plake
83. der izen sport oiti lê:r
84. hai sXrekte
85. de mi:nse zuXte niks a:nders as Xelt en raikdum
86. se munt - of : de munt iz dro:X fandn dors
87. di veX lup krum | dan ist um |
88. ikoX fardvrou kleine en trumeltji
89. dem buk izme: korzbrô:t Xestikt
90. zen lit:je vas kort mu:r gut
91. m de sXv.dyw izet Xut
92. en sXater kan gut mike | mat Xut | lujke = *lonken*
93. zykte gai den hut iz efe ga.u up
94. kurt ni vur kema Xun zy.ke
95. en ka.wa kelder is Xut fardbi:r
96. ik mat usebludmke um umte stareke
97. ik mat erst et fujer mde stal brige - mvy:re - vorman
98. mem bry:r vas my
99. de melekbur muk en grôte rit - of : rute
100. di melek iz dan en zy:r - giftomar me.i traX | sty:r |
101. ve zuwe di pat men y:r vul kanê gô:je
102. der val niks van em te zage - seky:r - seky:r
103. hai kum nô:ite menytelut
104. m itv:lije zainder barege di vy:r spuwe - spowe
105. darevde gai dur upte dowe
106. mtil hebe zen stak fandvrou

107. gə mad uns fələ is kumə kaikə
 108. hai is fan lə.və gəkumə mīdəŋ gujə portə-
 mənə:
 109. di dər is fan bə.kənhəut Xəmukt
 110. əŋ gətrəudə vrəu mɔ kənənæ:jə - of : nɑ:jə
 111. ik het hi:r grɑ:s Xəzæ:it - of : Xəzait martvɑ:s
 Xɪŋ gut su:t
 112. dəm brə.wər zəX dādət vɔl tə dy:r vas umtə
 bə.wə (bet. ook ploegen)
 113. bakə - iŋ bak - gai bakt - hai --- bakti - vai bakə -
 iŋ baktə - gai --- hai --- vai baktə - vai hebə
 gəbakə
 114. bijə - iŋ bi - gai bit - hai --- vai bijə - bijə vai -
 iŋ bō:ɔ - iŋ hɛ Xəbō:ɔ:jə - bō:ɔ:jə zai uk
 115. tɪzəŋ klɛ:ɪnt:jə mɑr ən fəɪnt:jə
 116. gə kən hi:r ɑ:ɔ:jərə kraigə ʊbdə mɑrt
 117. hai hɛ Xəzæ:it - dati ʊ.mɑi zɔl dɪŋkə
 118. də mait zɪ:t - dati gəlaɪk hat
 119. dər vu:rə vaɪf prəɪzə
 120. ʊndər dɪn ɛ:k lɛgə vəl ɛ:kəls
 121. tʊv:tər kʊk dʊ:dələk - ət kʊkəl
 122. thō:ɔ:ɪs nɔXrɪn - tɪs pɑs Xəmə:ɪt
 123. mɑjənɛ:zə mʊ:kə zə mɪtən dō:jər vɑn ən ɑ:ɪ
 124. dɑ bʊmkə zaldʊ:r muɪləkənə grujə
 125. dəm bɑrgəmɪstər hɛ Xujə vɑɪn
 126. ʊns ɔut hō:ɪs ɪz ɔfXəbrɔ:nt
 127. də rō:m spɔet ɔtəɪjər vɑn də kui
 128. də kɔstər ləɪt fɑrdə kərək - əŋ krɔ:ɪs - tʊe:ɪ
 krɔ:ɪzə
 129. də bō:ɪms fɑn də krɔ:ɪvʊ:gə bō:ɪgə dər vɑnt
 XəvɪXt
 130. də tʊe:ɪ dɔɛtsɔrs kʊmənʊ:r bō:ɪtə
 131. zə hɛbən əm bʊnt əm blɑ:ʊ gəsɫʊ:gə
 132. də sɔʊs - of : ʃʊ ɪz dɑn - flɑ:ʊ
 133. də sne:ʊ le:ɪ dɪk
 134. tɪz lɑŋ gəle:jə dɑkʊ gəzɪn ɛ - of : hɛ
 135. tɪl vu:r ən hɪ:lə nɑjə stɑt
 136. dʊn - iŋ dʊjət - gai dʊwət - hai dʊdət - vai
 dʊnət - ʃɑli dʊnət | goeli | - zai dʊnət - iŋ dɪ:jət -
 of : iŋ dɪmət - gai dɪ:jət - of : dɪmət - hai dɪ:jət -
 vai dɪ:jənət - of : dɪmənət - gɑli dɪmət - zai
 dɪ:jənət | dɪmdə gai dɑ | dɪm iŋ dɑ - dɪ:tɪtmɑr -
 dɪmə zɑlɪtmɑr
 137. dɔ:ɪpə - dɔ:ɪpjɑrk - dō:ɪpfʊnt - də sʊldʊ:tə
 138. dɔ:rsə - hai dɔ:rst - hai hɪ Xədɔ:rsə
 139. bɑɪndə - iŋ bɑɪndət - gai bɑɪntət - hai bɑɪndət -
 vai bɑɪndə - gɑli bɑɪndə - zai --- bɑɪnt hai |
 Xəbʊndə |
 140. *Locale landmaten* : tɪrɪ:jə - rui - hʊnt - mɑrɛgə -
 bɪndər
 141. *Waternamen* : lɪŋə - bɑ:ntslō:t - vɪ:tərɪŋ | də
 zɑɪvəlɪŋ ɪs een wɑtərkerɪŋ, ook de mɑrtkʊ: | də
 vɪt

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : dɛ:l

De inwoners heten : dɛ:lənʊ:rs

Geen bijnaam.

Aantal inwoners op 1 Januari 1946 : 2402.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dɛ:l - ɛ:mspɪk (Enspijk) - rumt (Rumpt) - gɛ:likəm (Gellicum) - dəm bœlək - dəm bɪmpt - də krō:ɔ:vəX - krygəstru:t - Het dialect kent geen locale verschillen ; alleen spreekt Rumpt een beetje anders. Onder elkaar spreekt men dialect. Men leeft vnl. van landbouw ; er werken er nogal wat elders op fabrieken.

Zegslieden : 1. Kievit, Dirk ; 41 jaar ; geb. te Deil, landbouwer ; heeft er altijd verbleven ; V. uit Deil, M. uit Zoelmond ; spreekt meest dialect.

2. Keij, Wilhelmina ; 30 jaar ; geb. te Deil, zonder beroep ; heeft er altijd verbleven ; V. uit Deil, M. uit Rumpt ; spreekt meest dialect.

3. Verweij, Dirk ; 26 jaar ; is geb. in Buren doch heeft daar slechts 2 dagen vertoefd en is toen naar Deil gekomen, landbouwer ; V. uit Zoelmond, M. uit Deil ; spreekt meestal dialect.